

Þýðandi: "Guðbrandur Þorláksson (-1627)"

1 [Arctander, Niels Lauridsen]

Syndakeðjan

Syndakedian | Giörd og samsett af XII | Synda hleckium, huøria aller Idrar- | nar lauser Menn sier smijda, til | Eilijfrar Glótnar. | Huar af ad lioslega ma sia og merk- | ia, huørsu haskasamlegt þad er, ad | lifa og liggia j Syndonum, og | leggja Synd a Synd ofan: | Aullum og sierhuðrium til Vidvörunar | og Amiñ ingar, Ad giöra Idran og yferbot, | og draga hana ecke vndan. | Vtlagt wr Dönsku | 1609. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1609

Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Heilræde ad Madur skule ecke syndga, huør M. Johañ es Mathesius fordum sökna Herra j Jochims dal j Þyska lande kiende Børnum sijnū.“ B4b-5b.

Viðprent: „Eñ øñ ur gods mans Heilræde sem hann gaf Syne sijnum, Iñ e halldande þær sierlegustu Greiner, þui Madur skal Syndena fordast.“ B5b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 4. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 9.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/fcb3983-13d1-4f3b-b1c8-efecac43281c>

2 Arctander, Niels Lauridsen

Iðranarspejill

Idranar | Spejgell | I huørium christen Madur kann ad | sia og skoda þann naudsynlegasta Lær- | dom, Huørnen syndugur Madr skule snua sier | til Guds med riettre Idran, Og huør og | huilijk ad sie søñ Idran. Og huørt | ad Madur giører rietta Id- | ran eda ecke. | Saman lesen wr heilagre Ritningu, | A samt med agiætlegum Formala | Vm Mannsins Riettlætning | fyrer Gude. | Af Niels Laurits syne Norska, Su- | perintendente yfer Viborgar Stig- | te j Danmørk. | Vtlagdud og Prentadur a Holum | Anno. M. DC. xj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-S4. [279] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b.

Viðprent: „Formale yfer þenna Idranar Spejgel, hlydande vppa Riettlæte Syndugs Mans fyrer Gude.“ A2a-C4a.

Viðprent: „Christeleg Bæn, vm rietta og sanna Idran“ S3b-4a.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 3. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 4.

3 Arctander, Niels Lauridsen

Speculum poenitentiae. Það er iðranarspejill

SPECULUM POENITENTIAE. | Þad er | Idranar-Spejgill | I hvørium Christenn Madur | kañ ad sia og skoda þañ Naudsynlegasta | Lærdoom, hvørneñ Syndugur Madur skule | snua sier til Guds med riettre Idran, Og | hvør og hvilijk ad sie søñ Idran, og | hvørt ad Madur giører rietta | Idran eda ecke. | Samanlesen wr H. Ritningu. | Asamt med Agiætlegum Formala | umñ Mañ sins Riettlætning fyrer Gude. | Af Niels Lauritssyne Norska, Superin | tendente yfer Viborgar Stigte | I Danmørk. | Vtlagdud a Islendsku, | Af Herra Gudbrande THorlakssyne, | Superintendente Hoola Stigtis. | – | Prentadur j SKALHollte, | Af

JONE SNorrasyne, | Anno 1694.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1694
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [2], 270 bls. 8°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

4 Dietrich, Veit (1506-1549)

Barnapredikanir

Barna pre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiuñ e | lesen verda, fra Paskadeigen- | um, til Aduentuñ ar. | Skrifadar j Þysku | Mæle, af Vito The- | odoro. | Enn nu a Islensku | vtlagdar | ANNO | - | M DC III.

Að bókarlókum: „Þryckt a Holum j Hialltadal, | þann 12. Dag Maij | ANNO. | M DC III.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 348 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Síðari hluti ritsins.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 1., 2., 7.-9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4b8e5816-6932-475f-887b-65a946dc785e>

5 Chytraeus, David (1530-1600)

Chemnitz, Martin (1555-1586)

Enchiridion eður handbók

ENCHIRIDION | EDVR | Hand Bok | Þar jñne ad þær hellstu sierleg- | ustu Christelegs Lærdoms Høfudgrei- | ner verda vt af Guds Orde einfalldle- | ga, stuttlega, gagnlega, og med | godum Rökum vtskyrdar. | AF | D. Dauide Chytreo. | D. Martino Chemnitio. | A Islensku vtløgd Kieñ edomenum sier- | deilis til Gagns og Gooda. | Prentad a Holum | 25. Dag Nouemb. | ANNO. 1600.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: [8], 316 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Víðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Fromum Guds Ords Þienørum, mijnum Medbrædrum, og Samuerks Mõñ um j DROTTNE. Nad og Fridur af Gude, og vorum Lausnara Jesu Christo.“ [2a-8b] bl. Dagsett 25. nóvember 1600.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3.-5., 9., 12.-13. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 63-64.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/524c05b3-c4aa-4151-9384-0dac8eb2cc09>

6 Dietrich, Veit (1506-1549)

Luther, Martin (1483-1546)

Súmmaría yfir það gamla testamentið

Summaria | Yfer það Gamla | Testamentid. | Þad er, | Iñ ehalld og meining sierhuers Capitula, | Og huad Madur skal af sierhuerium Capitula | hellst læra. Samsett af Vito | Theodoro. | Vtlagt a Islensku af | Gudbrande Thorlaks syne. | O | Sæler eru þeir sem ad heyra Gudz ord | og vardueita það Luc. XI. | A.

Að bókarlókum: „Þryckt a Nupufelle af Jone Jons syne, | Þann XI. Dag Januarij. | 1591.“

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1591

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: A, A-Þ, Aa-Dd, Dd-Ee, F2, Ee-Mm. 2 ómerkt bl. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Víðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim Kristeliga Lesara, Nad og Fridur af Gude Fødur fyrer Jesum Christum“ A1b-4a. Formáli.

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Summaria yfer Psalltarañ Samsett Af D. Martin. Luther“ Cc3a-Mm[5]a.

Athugasemd: Í neðstu línu á titilsíðu er arkavísir.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 41–42.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6bf205b5-403a-4ff2-b789-51e39c616255>

- 7 Aumann, Johann (–1615)
Luther, Martin (1483–1546)

Biblia laicorum það er leikmannabiblía

Leikmannabiblía

BIBLIA LAICORVM | Það er | Leikmañ a Bib | lia, sa gyllene Catechismus | þess dyrdlega Guds Mans D. Mar- | tini Lutheri, Lofligrar minningar, sam | settur og aukeñ med stuttum einföldum | Spurningum og Andsuðrum, Fyrer | Vngmenne og einfaltt al- | muga Folk: | O | ANNO. M. D. XC. IX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, 21. Dag Februarij. | – | ANNO. M. D. XC. IX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: A–Q4. [247] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Aullum Kiennemønnum og Guds Ords Þienørum j Hóla Stigte.“ A2a–4b. Formáli dagsettur 1. janúar 1599.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 60–62. • Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 6 (1907), 3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/48514986-7033-40fe-8561-2bc9fc4b9873>

- 8 Hemmingsen, Niels (1513–1600)

Lífsins vegur

Lífsins | Vegur | Þat er, | Ein Söñ og Kristeleg vnderuijsun Huad | sa Madur skal Vita, Trua, og Giöra, | sem ódlast vill Eilíft Líf. | Samsett af heyglaerdum Mañ e | Doct. Niels Heming syne. | A Íslensku vtlógd af mier | Gudbrandi Thorlakssyne. | O | Prentat a Holum af Jone Jons syne. | Añ o 1575.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1575

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A, 4 bl., B–T3. [302] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „FROMVM OG HEIDVRSAMligum Mañ i Guñ are Bonda Gijsla syne, Minum sierdeilis godum Vin oskar eg Gudbrandur Thorlak son, Nadar og Fridar af Gude Faudr fyre Vorn Drottiñ Jhesum Christum.“ A2a–[10]b. Tileinkun dagsett 23. desember 1575.

Viðprent: „AF BARNNAAGANVM NOCKrar Greiner og Articuli.“ A[11]a–b.

Viðprent: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „Erligum edalbornū vjsum og Gudhræddū mañ e Biorn Kaes til Strarup Danmarks Rijkis Radzherra og Hofudz mañ e vpp a Malmeyiar slot og hñ s Erligu edalboriñ e skirlifu og Gudhræddu husfru Christinu Nielsdottr, oskar Niels Hemigs son Nad og Frid af Gude Faudur fyre vorn Drottiñ Jesū Christum.“ B1a–C3a. Tileinkun dagsett „Sancti Marteins Messu Dag“ 1570.

Viðprent: „DANN CXVij PSAL. Confitemini.“ T2a–3a.

Viðprent: „Numeri vj. Cpa.“ T3b.

Prentafríðgi: Tvö eintök þekkt eru í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn; annað er prentað á skinn með afríðgi í 12. línu á titilsíðu, „Prëtar“ fyrir „Prentar“, og ekkert greinarmerki í lok línunnar. Í pappírseintakið vantar A2–[9] og alla örkina P.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916),

9 Palladius, Niels (-1560)

Um dómsdag

Wm Doms- | Dag | Ein nytsamleg Vnderviisun, samsett | og skrifud j Dønsku Male | Anno 1558. | M. Nicolaus Palladius. | Prentad a Holum ad Nyiu | Anno 1611.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „TIL LESARANS“ A1a-b

Viðprent: „Ein Viisa vm Domsdag, og Idranaramiñ ing, so Meñ fordest eilijfar Þijsler“ E6b-8a

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Hálfritilsíða.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 84.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/57cff3f5-0a4c-46d8-b07d-fcc2b9b42f8f>

10 Møller, Martin (1547-1606)

Mysterium magnum sá mikli leyndardómur

MYSTERIVM | Magnum | Sa mykle Leyn | dardomur, vm þad himneska | Brullaup, og andlega Samteing | ing vors Herra Jesu Christi, og | hans Brwdur christelegrar | Kirkiu | Huørnen Meñ eige gagnlega og med | Glede þar vm ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | O | Vtlagdur wr Þysku, og prent- | adur, Anno Christi, | M. DC. XV.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615

Umfang: [16], 398 bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ [3.-9.] bls. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 74.

11 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabook | Skrifud fyrst j Þysku Male. | Af | Andrea Musculo Doct. | Eñ a Islensku vtløgd | Af H. Gudbrande Thor- | laks Syne. | Prentud ad nyiu a | Hoolum j Hialta Dal. | Anno M. DC Liij.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærdi (1568-1648): „Hiñ Stutte | Davids Psalltare, Ed | ur nøckur Vers saman lesenn | af Davids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j alls | konar Motgange og astrijdu, | Med nøckrum sierlegum Hug- | gunar Versum þar j floot | ande. Harmþrungn | um Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirneñ | l finnast nøckur Lof vers edur | Þackargjörder, Gude Eilij | fum til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. J.“ V4a. Útdráttur úr Davíðs sálmum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1653

Umfang: A-D, Aa-Dd. [335] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a.

Viðprent: „Nockrar Agiætar Ritningareñ ar Greiner, Huøriar Madr ma hafa siñ e angradre Saalu til Aminningar, Idranar og Huggunar.“ Bb1a-Cc5b.

Viðprent: „Nøckrer Bænar Psalmar, j allskins Neyd og Þreyngingum.“ Cc6a-Dd4a.

Athugasemd: Bænabók Musculusar var næst prentuð með Enchiridion Þórðar biskups Þorlákssonar 1671.

Efnisorð: Guðfræði ; Bæni ; Sálmur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 77.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ed67169e-d833-44cf-b646-365752d52f06>

- 12 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrabænabók

MEDITATIONES | Sanctorum Patrum | Godar Bæn- | er, Guðrækelegar Huxaner, | Aluarlegar Idranar Aminningar, | Hiartnæmar Þackargiørder, og allra | Handa Truar Idkaner og | Vppuakningar, og St- | yrkingar. | Vr Bokum þeirra Heilögu | Lærefedra, Augustini, Bernhardi, | Tauleri, og fleire annara. Saman lesnar | j Þysku Mæle. Med nøckru fleira | sem hier med fylger. | Gudhræddum og Godfusum | Hiørtum Nytsamlegar og | Gagnlegar. | Martinus Mollerus. | Preñ tadar ad nyu a Hoolum j | Hiallta Dal. 1655.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1655

Umfang: 3c4, A-P, Aa-Ee. [471] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ 3c2a-4a.

Viðprent: „Huggunar Greiner fyrer Sorgfullar og hrelldar Samviskur.“ Ee6b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 9.

Rafraenn aðgöngur: <https://baekur.is/bok/cbceacc-c1a9-4f96-953b-d349cbe122ba>

- 13 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning og andar heilsubót

MEDICINA | ANIMÆ | ÞAD ER | Salaren- | nar Lækning og An- | dar Heilsuboot, harla naud | synleg a þessum háskasamle | ga Tijma, bæde fyrer Heil | brigda og siuka. Skrifad j | fyrstu af Doct. Urbano | Regio, Eñ vtlagt af | H. Gudbr. Th. S. | Luc. 13. | Nema þier gjøred Idran, munu | þier og eirnen aller fyrerfarast.

Að bókarlökum: „Ender a þessum Agiæta Bæk | linge, Urbani Regij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1634

Umfang: A-E. [120] bls. 12°

Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Talin prentuð á Hólum 1634 ásamt Bænabók Guðbrands Þorlákssonar. Útgáfunnar er getið í bókaskrá P. H. Resens: „Liber Precum Islandicus per Gudbrand. Thorlacii Episc. Holens. Hoolum. 1634. una cum Medicina animæ & Consolationibus Urbani Regii, interp. prædicto Gudbrando.“ Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: P. J. Resenii bibliotheca, Kaupmannahöfn 1685, 342. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 92-93. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 12.

- 14 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Þad er | Einföld, Skyr | og stutt Vtlegging yfer þau E- | vangelia, sem veniulega kiend verda | j Kyrkiusöfnudenum, a sierhuørium Dr | ottens Deige, og ødrum Løghelgum | Ared j Kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle, af | M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett, af | þeim Virdulegu Herra | H Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Minningar) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie | huad (Guds) Ande seiger Söfnudenum. | Prentad a Holum j Hialltadal | Anno. 1632.

Auka titilsíða: „Annar Partur | Þessarar Bokar, hefur jñ e ad | hallda Evangelia, fra Trinitatis | Allt jnn til Adventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andan þa kefied ecke, Spædomana | forsmæed ecke, Reyned alla Hlute, og bij- | hallded þui huad gott er. | a“ a1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1632

Umfang: 3c, A-R, a-o. [511] bls. 8°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597-1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597-1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jdka vilia, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis H. Anda, fyrer Jesum Christum.“ 3c2a-7b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14

(1922), 85. • Pétur Sigurðsson (1896–1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenzkar, Árbók Landsbókasafns 9 (1952), 82.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98a96555-b0cc-460a-a922-790e508210a0>

15 Pfeffinger, Johannes (1493–1573)

Ein kristileg og stuttleg undirvísan

EIN | cristilig | Og Stuttlig Vnderuijsan Vm Mañ sins | Riettlætting fyre Gude, Skrifad af | Diuplærdum Mañ e Doctor | Johañ es Pfeffinger. | Añ o 1551. | Asamt Nockrum Audrum Nytsemdar | og Lærdoms vnderuijsionum sem | Vppteiknad er a epterfylg- | ianda Blade. | Vtlagt Af G. TH. Syne | 1576. | ʘc
Að bókarlokum: „Þryckt a Holum af Jone Jons syne | Þañ 17. Dag Febru. 1576.“

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484–1550): „Einn hug- | gunar BaKlingur[!] Og | Christelig vnder vijsun, huørnin Maduriñ skal | sig til eins Christeligs afgangis af | þessum Heime til reida. | Med Spurningum samsett, af Jo- | hañ e Spangenberg. | Vtsett a Íslensku af Gudbrande | Thorlakssyne. | O“ A1a.

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484–1550): „Af cristilig- | um RiddaraSkap Og | Vid hueria Ouine ein Kristiñ mañ eskia | hefr ad beriazt hier j heime, | Stuttlig vnderuijsan vt af Heilag- | re skript, Samantekiñ af Joh | Spangenberg. | G. TH. | O“ C4b.

Auka titilsíða: Palladius, Niels (-1560): „Vm Döa- | Dag | Eirn Nytsamligur tra | ctatus, Samsettr og skrifadr a Dönsku, | Af M. Nicolao Palladio lof- | ligrar miñ ingar Superinten- | dente Skaaneyiar stigtis, | ar et ct. 1558 | Gudbrandur Thorlaks Son. | O“ F2a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576
Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)
Umfang: ʘc, A-K7. 8, 41, 38 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Ein Bæn.“ ʘc8b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les, til seigist heilsan j Gude.“ C5a-b. Formáli.

Viðprent: „Vt Af Riddaraskap PapISTANNA“ E4a-F1b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöðdu í Kaupmannahöfn

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 20–21.

16 Dietrich, Veit (1506–1549)

Barnapredikanir

Barnapre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiunne | leseñ verda, fra Adventuñ e | Og til Paskadags. | Skrifadar j Þysku | Mæle, af Vito The- | odoro. | Enn nu a Íslensku | vtlagdar. | ANNO | – | M DC III.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 296 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale“ 1b–6b bl.

Athugasemd: Fyrri hluti ritsins.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 1., 2., 7.–9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/8472a6b4-ad24-4a46-acd7-675a2206e015>

17 Dietrich, Veit (1506–1549)

Súmmaría ... yfir allar Spámannabækurnar

SVMARIA | VITI THEODORI. | Yfer allar Spámann Bæ- | kurnar. Mergur mals, Summa, og stutt Innehalld | sierhuørs Capitula, Skrifad j fyrstu j Þysku Mæle. Enn nu | vtlagt þeim til Gagns og Gooda sem | Guds Ord elska. | Sömmuleidis, Eitt | Almennelegt Registor | Yfer alla Bibliuna og Bækur hins | Gamla og nyia Testamentis, Harla gagn- | legt, þeim ed sig vilia jdka j Heilagre Ritningu. | O | Þryckt a Holum j Hialltadal. | ANNO SALVTIS | 1602.

Auka titilsíða: Luther, Martin (1483–1546): „Siette Capitule | S. Pals Pistels til Ephesios, Vm | Christeñ a

Mañ a Herklæde, Vopn l og Veriur. l Predikad af Doct. Martino Luthero l til Vitemberg, ANNO l MDXXXIII. l Apocalip. xii. Cap. l Vei þeim sem a Jørduonne bwa og a Sionum, Þuiad Diøfullenn er l ofan stijgen til ydar, hafande Reide mykla, og hann veit það, hann hef l ur stuttan Tijma. l i Petri v. Cap. l Vered Sparneyter, og vaked, Þuiad ydar Motstandare Diøfull- l eñ , geingur vm kring sem grenianda Leon, leitande epter þeim hann suel l ge, huørium þier ørugglega skulud mote standa j Trunne.“ Kk3a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1602
Umfang: A-D, Aa-Qq. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ „Vm það Registur.“ A1b.
Athugasemd: Skotið er inn í örk við Ee3a miða sem á eru prentaðar 10 línur er hafa fallið niður í textanum.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21-22. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenskar, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 81.
Ráfrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f479dd0b-095c-420b-92fa-156f8f44252e>

18 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg l Bænabok l Skrifud fyrst i þysku Mæle l af l Andrea Musculo Doct. l O l ANNO. M. D. L. IX.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hinn stutte l Dauids Psalltare, Ed- l ur nøckur Vers saman lesen l af Dauids Psalltara, ad akal l la og bidia Gud þar med j all l skonar Motgange og Astrijdu l Med nøckrum sierlegū hug l gunar Versum þar j flio l tande. Harmþrung l num Hiørtum til l Endurnæringar, huar med eirn l en fññ ast nõckur Lof vers edur l Þackargiørder, Gude eilijf l um til Handa. l Anno, M. D. XC. vij. l A. I.“ K12a. Útdráttur úr Davíðs sálmum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1611
Umfang: A-N4. [296] bls. 12°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a. Formáli.
Viðprent: „Stutt Vnderuiisā Vm þa allra sætustu Psalma Dauids, huad Nægðafuller þeir sie allra þeirra hluta og andlegrar speke, sem Saluñ e mest og hellst aliggrur ad kunna og vita.“ K12b-L5a. Formáli.
Efnisorð: Guðfræði ; Bæinir ; Sálmar
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 76-77. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 386.
Ráfrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98082ce0-ecaf-493c-a81b-24a42f2d24c0>

19 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrabænabók

MEDITATIONES. l Sanctorum Patrum. l Godar Bæn- l er, Gudrækelegar Huxaner, l Aluarlegar Idranar Aminningar, l Hiartnæmar Þackargiørder, og all l ra handa Truar Idkaner og l Vppvakninnar[!] og styr- l kingar: l Vr Bokum þeirra heiløgu Lærefed l ra, Augustini. Bernhardi, Tauleri, l og fleire annara. Saman lesnar j þysku l Mæle. Med nõckru fleira, sem hier l med fylger. l Gudhræddum og Godfwsum Hiør- l tum nytsamlegar og gagnlegar, l Martinus Mollerus l - l 1607

Að bókarlokum: „Prentad a Holum l ANNO Salutis. l M. DC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607
Umfang: A-D, Aa-Hh. [511] bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-4b.
Viðprent: „Huggunargreiner fyrer Sorgfullar og hrelldar Samuiskur“ Hh6a-8a.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 3.-5., 10., 11., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621–1921, Uppsala 1921, 560.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/10d15dc3-2d62-47ef-8bda-a61de506cfd6>

- 20 Spangenberg, Johann (1484–1550)

Fimmtán líkpredikanir

[Fimmtán Líkpredikaner (conciones funebres) eod. [ɔ: Episcopo Gudbrando] interprete in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578

Umfang: 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Ritsins er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Joh. Spangenbergii XV. Conciones funebres in gratiam rudiorum sacerdotum, editæ a Gudbrando Thorlacio, Episc. Hol. 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Lykpredikanir 15. in 8vo Aucth. Joh: Spangenberg utlagðar af Hr Gudbrande“. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiae literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 24.

- 21 Leyser, Polycarpus (1552–1610)

Um góðverkin

Vm | Good Werken | Ein christeleg skyr og lios | Predikun, teken af Evangelio, sem | fellur a fiorda Suñ udag epter | Trinitatis, Luc. 6. Cap. | Predikud af | Doct. Polycarpo Leiser | Vtløgd til Skyringar og Skilnings | þeim gagnlegasta Lærdome | Vm Good verken | Vier erum hans Verk, skapader j | Christo Jesu, til ad giøra Godverken, | Ephes. 2. | Vier erum Guds Børn, Johañ . I. | Rom. 8. Þar fyrer hæfer oss ad lifa | so sem Guds Børnum. | 1615

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615

Umfang: A–F. [95] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b–2b.

Viðprent: „Aunnur Predikun VM Riettlæting mannsins, sem er, Huørnen og med huørnum Hætte sa synduge Madur verður riettlatur fyrer Gude, og Erfinge eilijfs Lijfs Texten, edur THEMA. I. Timoth. I“ C8a–F8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 62–63.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e5e5bf3a-a844-4cfc-b244-d6f7d4290cd6>

- 22 [Luther, Martin (1483–1546)]

Passionall. Písl og pína vors herra Jesú Kristi

Passionall | Piisl og Piina | vors Herra Jesu Christi, sa- | man lesen af þeim fiorum Gudspialla | Móñ um, Med fògrum Figurum, | og Hiartnæmum Gudleg- | um Bænum. | Vngdomenum og þeim einföll | du til Gagns og Gooda. | O | Prentad a Holum. | – | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A–L4. [168] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „So hefur sa æruverduge Guds Madur Doct: Martinus Luther,

skrifad vm þan Passional.“ A2a-3a.

Viðprent: „So skrifa þeir Gømlu Lærefedur, og þeir adrer sem vandlega hafa epterleitad, og ransakad þa Atburde sem skiedu, epter þad þa Herrañ Christur hañ var Dæmdur til Dauda.“ H7b-I2b.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 2.-4., 8., 9. og 11.-13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 57-58. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 1.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/74d371ef-fcaa-4e04-ab18-aac83b42eeff>

23 Luther, Martin (1483-1546)

Sjötti kapítuli S. Páls pistils til Ephesios

Siette Capitule | S. Pals Pistels til E- | phesios, Vm Christenna | Mañ a Herklæde, Vopn | og Veriur: | Predikad af Doct. Marti- | no Luthero, Til Vitenberg, | ANNO. MDXXXIII. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter, og vaked, Þui ad | ydar Motstandare Diðfulleñ , geingur vm | kring sem grenianda Leon, leitande epter þeim hañ suelge, huòrium þier ðruggle- | ga skulud mote standa j Truñ e. | Þryckt a Holum | ANNO. 1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-G3. [102] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Áður prentað með V. Dietrich: Summaria, 1602.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 68.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/1d9ad426-2135-476c-89df-38583fd2be78>

24 Palladius, Niels (-1560)

Um dómadag

Wm Doma- | Dag | Eirn Nytsamligur Tractatus, Sam- | settur og Skrifadur a Dònsku, Af M. | Nicolao Palladio Lofligar minn- | ingar Superintendente Skan- | eyiar Stigtis. | O | M D CM iiij.[!] | A

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594

Umfang: A-D. [63] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Til Lesarans“ A1b-2a

Viðprent: „Disputatio, ellegar Samtal Logmalsins og Euangelij, vm þan Synduga“ D6b-8a

Athugasemd: Ritið hafði áður verið prentað aftan við J. Pfeffinger: Ein kristileg og stuttleg undirvísan, 1576.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 46-47.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/1b408825-193f-497c-864e-d9a74be9fdc1>

25 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANVALE | Þad er. | Handbokar | korn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Dey | ia Gudlega. | Skrifad j Þysku Male | Af | D. Martino Mollero | Med hñ s eigen Formala. | Eñ nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem slijku vil | ia gieгна. | Þryckt ad nyiu a Hoolum | Añ o 1645.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1645

Umfang: A-S7. [287] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 10.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/36d6272e-cb98-4b22-ad18-6f2d30ad21ea>

- 26 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANUALE, | Það Er | Handbok- | arkorn, | Hvørneñ Madur eige ad LIFA | CHRISTELEGA, og DEYA | GUDLEGA. | Skrifad i þysku Maale | AF | D. Martino Mollero, | Med hañ s eigeñ Formala. | EDITIO 3. | - | Selst Alment In bundeñ 16. Fiskum. | - | Þryckt ad Niju a Hoolum i Hialltadal | Af Halldore Eriks-Syne, | ANNO M. DCC. LIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1753
Prentari: Halldór Eiríksson (1707-1765)
Umfang: [20], 236 bls. 8°
Útgáfa: 5

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Habermann, Johann (1516-1590): „Epterfylgia nockrar agiætar ANDVARPANER D. JOHANNIS Havermanns, Til ad brwka i Soottum og Siwkdoomum.“ 230.-236. bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4157c79d-e923-46e2-a42a-49e37af12e21>

- 27 Musculus, Andreas (1514-1581)

Bænabók lítil

Bænabok | Litel | Skrifud j Þysku Maale | Af | Andrea Musculo Doct. | O | Anno 1559.
Að bókarlökom: „Þrykt a Holum | j Hialltadal. | Anno. | M. D. XC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1597
Umfang: A-M6. [275] bls. 12°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed Les“ A2a. Ávarp.
Viðprent: „Kieñ ingar og Lærdomur þeirra Heilögu og hellstu Lærefedra, vm Bæna akalled til Guds.“ I6a-M4a.
Viðprent: „Ein Bæn vm goda afgöngu af þessum Heime.“ M4b-5a.
Viðprent: „Aunnur Bæn vm goda Framför.“ M5b-6a.
Athugasemd: Um útgáfu 1590, sjá *Islandica* 9 og Skírni 91.
Efnisorð: Guðfræði ; Bænar
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 40. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): *Ritfregnir, Skírni* 91 (1917), 205. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 4. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 53.

- 28 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning

MEDICINA ANIMÆ | Það er | Salarennar | Lækning og Andar Heilsu- | boot, harla Naudsynleg a þessum | Haskasamlega Tijma bæde fyr | er Heilbrygda og Siuka. | Skrifud j fyrstu af D. Vr | bano Regio. Eñ wtlögd af H. | Gudbr. Thor. S. | Luc. 23. | Nema þier giøred Idran, munud | þier og eirneñ aller Fyrerfarast. | Prentud a Hoolum j Hiall | ta Dal. Anno 1666.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1666
Umfang: C8-K. [114] bls. 8°
Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „Nockrar Goodar og Naudsynlegar Bæner, a Kuølld og Morgna, Sem og adrar fleyre, huøriar,

bæde þeir Elldre og Yngre ættu að læra, Lesa og jdkka, Gude til Lofs, enn sier sialfum til Salar Gagns og Gooda.“ H8b-K8b.

Athugasemd: Prentuð aftan við M. Lúther: Sá minni katekismus, 1666, arkavísar eru framhaldandi, milli bókkanna er eitt blað autt (C7).

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 93.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9f970cf0-1e0d-4957-affc-7d705fc0c782>

29 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Edur | Søn , Einfølld | og lios Vtskijring Christele | gra Fræda, sem er Grundvøllur | Trwar vorrar, og Salu | hialpar Lærdoms. | Af þeim hellstu Greinum hei | lagrar Ritningar, heñ ar Historium | og Bevijsingum samañ tekeñ , Gu | de Almattugum til Lofs og | Dyrdar, eñ Almwgan | um til Gagns og | Gooda. | A HOOLVM, | Þryckt j añ ad siñ af Hendrick Kruse | – | Anno | M. DC. LXIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1669

Prentari: Kruse, Henrik (-1699)

Umfang: 3c, A-D, Aa-Pp. [639] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Formale“ 3c2a-6b.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: 3.-4., 8., 15., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/aec83d5f-845c-44b1-a102-02d93daade46>

30 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [3: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8 ... 1591.]

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, e.t.v. 1591

Umfang: 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. ... Nupufelli 1591“ – og JS 490, 4to: „1591. Þrykt a Nupufelli. Antidotum animæ *edur* Sálariñ ar Lækning Auth: Urb: Reg: utl. af Hr Gudbr“. Ekkert eintak er nú þekkt. Hjá Hálfðani er 3. útgáfa talin prentuð 1665 (= 1666), en ekki getið um útgáfuna 1634.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historię literarię Islandicę*, Kaupmannahöfn 1777, 237. •

Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 41.

31 Moller, Martin (1547-1606)

Mysterium magnum það er sá mikli leyndardómur

MYSTERIUM MAGNUM | Það er | Sa mykle | Leindardo- | mur, | Vm það himneska Brull | aup, og andlegu Samteinging | Vors HERRA JESU Christi | og hañ s Brwdur, christe- | legrar Kyrkiu. | Hvørneñ Meñ eige Gagnlega og | med Glede þar um ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | Samañ skrifadur i Þysku | Af | D. Martino Mollero, | Þienara H. Evang. til Sprotta. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, af | Marteine Arnoddssyne, Anno 1727.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1727

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)

Umfang: A-Æ4. 391 bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9064ee37-1d4d-46d6-b04f-62fe58f65f3a>

32 Palladius, Peder (1503-1560)

Katekismus

CATECHISMVS | ÞAD ER | Ejn Stutt Vtlagning | Catechismi Srifut[!] a Latinu fyre Norska | Soknarpresta af Doctor. Petro | Palladio Lofligrar miñ ingar | *Biskupe* ad Selande j Dan- | mörk. Añ o. 1541. | Nu Ad nyiu yfersiedur og Prentadur, ein- | fölldum Soknarprestum og almuga | til gagns og nytsemdar | Añ o. 1576. | G. Th. | O | A

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum Af Jone Jons syne | Þañ 24. Dag Martij. 1576.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576
Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)
Umfang: 70 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „PETRVS PALLADIVS ÆSKER Heidarligum Herrum og Brædrum j Christo, Soknarprestum j Norrige eilijfa Saluhialp.“ 1a-2b bl.
Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla, en í það vantar 65.-66. bl. Í skrá um bókasafn Harboes biskups er talinn „Catechismus. Holum 1579.“ Við þetta er bætt orðinu „deest“, þ. e. bókina vantar. Þessi útgáfa er ekki þekkt nú og óvíst hvort hér er um að ræða Katekismus eftir Palladius eða Lúther.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Bibliotheca Harboiana 2 (1784), 236. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 19-20. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Bibliographical notes, *Islandica* 29 (1942), 66-68. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, *Kaupmannahöfn* 1931-1933, 1272. • Halldór Hermannsson (1878-1958): *Gamlar íslenskar bækur, Lesbók Morgunblaðsins* 6 (1931), 27-29.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc0923f5-1478-4a43-8f6d-dd47d865355e>

33 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Sá stóri katekismus

Sa Store | CATECHISMVS | Þad er, | Søn , Einfolld | og lios Vtskyring Christelig | ra Fræda, sem er Grundvøllur Truar | vorrar og Saluhialpar Lærdoms, af þm | hellstu Greinum heilagrar Bibliu, heñ ar | Historium og Bevijsingum samantekeñ , Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, eñ | Almvganum til Gagns og Goda. | Vtlagdur a Íslenskt Tungu | mal, af Herra Gudbrande Thorlaks- | syne forðum Biskupe Holastiptis, | (Loflegrar Miñ ingar) | - | Editio III. Prentud j Skalhollte, | Af Jone Snorrasyne. | ANNO Domini. M. DC-XCI.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [16], 580, [12] bls. 8°
Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands“ [2.-8.] bls. Fyrirsögn yfir síðum.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Godfusum Lesara Næd og Fridur ...“ [9.-14.] bls. Formáli dagsettur 17. nóvember 1691.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Vijsur S. Arngrijms J. S.“ [15.-16.] bls.
Viðprent: Gísli Magnússon ; Vísi-Gísli (1621-1696): „Ad Virum Nobilissimum & Excellentissimum, Dn. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtensem, ut Vigilantissimum, ita meritissimum, Cum magnum Catechismum LVTHERI, magno Ecclesiae Thulensium bono typis suis Schalholtinis descriptum in lucem de novo daret.“ [590.-591.] bls. Heillakvæði dagsett í Skálholti „prid. Non. Mart.“ (3: 4. mars) 1692[!]
Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99-100.

- 34 Leyser, Polycarpus (1552-1610)

Um góðverkin

[Um góðverkenn (De bonis operibus) in 8. 1594.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1594

Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið á ofangreindan hátt hjá Finni Jónssyni, sbr. Hálfðan Einarsson: „Lyseri sermo de bonis operibus, Islandice Hol. 1594.“ – og hjá Jóni Halldórssyni. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiae literariae Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 230. • Jón Halldórsson (1665–1736): Biskupasögur 2, Reykjavík 1911–1915, 44.

- 35 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [Ϸ: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578

Umfang: 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. Holis 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Medicina Animæ edur, Salariñ ar Lækning. Auth: Urbano Regio. utl. af Hr. Gudbr.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiae literariae Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 237. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 23.

- 36 **Kristileg undirvísun um ódauðleika sálarinnar**

Christeleg Vnderuissun | Vm odaudleika | Salarennar. | OG | huad vm Salernar liidur þeg- | ar þær skilia vid Lijkamann. Vm | þañ seinasta Dag og Dom, eilijf- | añ Dauda, og Eilijft Lijf. | Saman tekenn j þysku Mæle | wr Bokum þeirra Heiløgu Lærefed- | ra, Lijka eirneñ wr Predikònum | D. Martini Lutheri. | Johañ is Mathesij. | D. Martini Miri. | Johañ is Gigantis. | Enn nu a Islensku vtløgd | ANNO. | M. DC. I. Að bókarlökum: „Þryckt a Holum j Hialltadal | þann 19. Dag Nouemb. | ANNO. M. DC. I.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1601

Umfang: 539, [11] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formalen.“ 3.-10. bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad pium Lectorem.“ 534.-539. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 2., 3., 9.-11., 16. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 18. • Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 6 (1907), 4.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ac0b3985-85e5-45c3-80b2-82890cba3629>

- 37 **Fons vitæ það er lífsins brunnur og uppspretta**

FONS VITÆ | ÞAD ER | Liifsins Bruñ ur og Vpp- | spretta, af huørre ed framfliota sañ - | arlegar Hugganer, ðllum | Veykum og Sorgfullum | Samuiskum. | Johañ . vj. Cap. | Huòr hañ þyster, kome sa til mijn | og drecke. | O | Prentad a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-K4. [151] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-3a.

Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 56-57.

38 Gallus, Johannes (1525-1587)

Sönn og einföld undirréttning

Sönn og einföld | Vnderrietting vm þad Halei- | ta Sacramentum Hollds og Blods | vors Herra Jesu Christi. | Skrifud j fyrstu af Iohanne Gallo | Doctore Heilagrar Ritningar. | Item, Biuijsingar þeirra | Hellstu Kiennefedra, a vorum Dög- | um, Ad j Kuöldmaltijd Drottins | veitist og giefest Herrans Christi sañ | arligt Holld og Blod. | Enn nu vtlógd a Norrænu Fromum | Mön um a Islande til Gagns og Goda | Ieremiæ 32 Cap. | Eg er Gud alls Hollds, skyllde mier | vera nøckur Hlutur omöguligur? | ANNO M. D. XC IIX.

Að bókarlokum: „Prentad a Holum | – | ANNO. M. D.XC. IIX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-N. [207] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les oskar Gudbrandur Thorlaks Son Goods af Gude.“ A2a-4a.

Viðprent: „Grunduóllur og Beuijsingar þeirra hellstu Lærefedra, a vorum Dögum, huar med þeir beuijsa, ad j Kuöldmaltijd Drottins veitist og giefest Herrans Christi sannarligt Holld og Blod.“ H1a-N5b.

Viðprent: „Af þui ad hier er opt gieted j þessum Bæklinge Villu og Rangs Lærdoms þeirra Sacramentista, þa skal hier setia, til synis, þeirra nøckur eigenlig Ord, og Meiningar, j stuttu Mæle.“ N6a-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 2., 7., 8., 12., 13. og 17. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 58-59.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/8afc585f-c4db-48e3-8287-eeb05f3d5ca4>

39 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale de præparatione ad mortem

MANVALE | De Præparatione ad Mortem. | Þad er. | Handbokarkoñ [!] | Huórnen Maduren eige ad | lifa Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku mæle | AF | Martino Mollero. | Med hans eigen Forma la. | Enn nu vtlagt þeim til Gagns | og Goda sem slijku vilia giegna. | Þryckt a Holum | – | ANNO. M DC XI

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-T3. [294] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Walther, Johann: „Vm Glede Guds Barna a Doms Deige.“ S8a-T3b.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 4., 5., 10., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 71-72.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/a13ac921-69cb-4321-acd5-43f0fffd5cfb>

40 Selnecker, Nikolaus (1530-1592)

Útlegging fyrir Esaja

[Útlegging yfer Esajæ Cap. 53. ... in 8. 1604.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1604

Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Nicolai Selneckeri Expositio Cap. LIII. Esaiæ, translata & edita a laudato Gudbr. Thorlacio, Hol. 1604“ – og JS 490, 4to: „1604. Es Spamans 53 Cap: Auth: Nicol: Selenecero, utl ur þísku af Hr

Gudbr. in 8vo^o. Ekkert eintak er nú þekkt. Allar heimildirnar geta einnig um útgáfuna 1606.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiae literariae Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to

41 [Luther, Martin (1483–1546)]

Schematographia sacra

SCHEMATOGRAPHIA | SACRA. | Edur | Nockrar Merke | legar Figurur og Minder, wt | dregnar af Historiu þess Gamla og | Nya Testamentis, Med minnelegum | Malsgreinum, af Heilagre Ritningu, | og Stuttum Bænum uppa sierhvört | Efne Hlioodande. | Vngdoomenum og Einfólldu | Foolke til Gagns og Gooda. | – | Prentad í SKALHollte, | Af JONE Snorrasyne. | Anno M. DC. XCV.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1695

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: A–K. [160] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Formale D. MARTINI LUTHERI.“ A2a–3a.

Viðprent: „Svo ad þessar epterfylgiande Bladsijdur af Arkenu verde ei Audar, þa setst hier til vors Herra Jesu Christi KROSSGANGA. So skrifa þeir gømlu Lærefedur ...“ K5a–8b.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: 4., 11., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the seventeenth century*, *Islandica* 14 (1922), 67–68.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e1db005e-5f14-4904-a624-201c9ddb2775>

42 [Mariager, Anders Jensen (-1582)]

Drottinleg bæn

Drottenleg Bæn | Fader wor | Asamt med Almennelegum | og Gagnlegum Lærdome, | VM | Christelegt Bæ- | na Akall. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter og vaked, þuiad ydar | Motstandare Diøfullen geingur j kring | sem grenianda Leon, leitande epter þeim | hañ suelge, huørium þier øruggelega mot | standed j TRVñ e. | Vtlagt wr Dønsku Mæle, Og | Prentad a Holum: | ANNO. | – | M. DC. VI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A–R. [271] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Madsen, Poul (1527–1590): „Formale Doct. Pals Mathssonar, Godrar Minningar, Sem var Superintendens j Sælande.“ „Formáli“ A1b–7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: 2., 6.–7., 14.–15. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the seventeenth century*, *Islandica* 14 (1922), 71.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/a292f351-c063-4f0c-bf06-5bce6bd6da98>

43 Musculus, Andreas (1514–1581)

Kristileg bænabók

[Christeleg | Bæna bok | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af | Andrea Musculo Doct. | ANNO 1559. | Enn a Islensku wt | lögð, af H. Gudbrande | Thorlakssyne. | Prentud ad nyu a Holum | i Hialltadal. | ANNO | MDCXX VII]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1627

Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Ekkert eintak er nú þekkt, en bókin er skráð á ofangreindan hátt í bókaskrá í Lbs. 612, 4to eftir eintaki sem til hefur verið í Kolgerði í Grýtubakkasókn á árunum 1866–69. Enn fremur segir þar um bókina: „Aptaná titilblaði byrjar strax formáli og nær yfir 1. opnu, ódagsett, en undir S. Th. S. S. Svo er á einni blaðsíðu „registur“ yfir bænirnar sem er skipt í 15 flokka. 12. blaða brot arkastafir A–M. blaðsíðutal ekkert. eitthvað ofurlítið vantar aptanvið bókina að minsta kosti 2 blöð, til að geta fyllt M. arkið eða hið 12 ark bókarinnar.“ Sr. Vigfús Jónsson í Hítardal getur bókarinnar einnig: „Séð hef eg bænabók Musculii undir ártalinu 1627 og formála séra Þorláks Skúlasonar, hvar inni hann getur um

langvarandi veiki herra Guðbrands etc.“

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Lbs. 612, 4to • Jón Halldórsson (1665-1736): Biskupasögur 2, Reykjavík 1911-1915, 45.

44 Nicolai, Philipp (1556-1608)

Theoria vel speculum vitæ æternæ

THEORIA, VEL SPECVLVM | VITÆ ÆTERNÆ | Speigell Eilífz | Lijfs. | Frodleg Skyring, alls þess Leyn | dardoms, sem hlyder vppa eilijft Lijf. | Teken vr Heilagre Ritningu, | Vm vora Skøpun, vora Endurlausn, | og vora Endurfæding. Ei sijdur vm | Heimfór christenna Salna j Paradisj og | Vpprisu Holldsins j Eilijft Lijf. | Saman lesen og skrifud j fiñ Bokum, | AF. | Philippo Nicolai Doct. og Soknar | Herra til S. Chatarina Kirkiu | j Hamborg. | A Íslensku vtløgd, Anno epter Guds | Burd. M. DC. vii.

Að bókarlókum: „Prentad a Holum. | Anno Salutis. | 1608“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608

Umfang: [24], 822, [49] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale.“ [3.-13.] bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „AD NOMEN GVDBRANDi Allusio.“ [14.] bls. Latínuerindi.

Viðprent: „LIBER AD Lectorem“ [14.] bls. Fjögur erindi á íslensku.

Prentafríðgi: Í sumum eintökum er 3., 5.-6., 9.-11., 14. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit, og í þeim eintökum er á baki titilblaðs „EPIGRAMMA GVDBRANDI Thorlacii Superintendententis Islandię Aquilonaris AD REVERENDISS: ET CLARISS: Virum Dn. Philippum Nicolai Doctorem Theologum & Ecclesiast: Hamburgensem.“

Athugasemd: Útdráttur úr bókinni var prentaður aftan við E. Winter: Einn lítill sermon, 1693.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78-79. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2217c1f8-1f8f-4c4b-9d08-2a5ff6039499>

45 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Þad er. | Einföld Skijr | og stutt Vtlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusøfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrum | Løghelgum Aared j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Male | Af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wt sett af þeim | Virdulegu Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar) | Apoc. 2 Cap. Sa Eyrur hefur, skylie huad | (Guds) Andeñ seiger Søfnudenum. | Prentud enn ad nyu a Hoolum. | Anno. 1664.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad halda Evangelia, frá | Trinitatis, inn til Ad- | ventu. | O | I. Tessel. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmaed ecke, Reyn | ed alla hlute, og bijhallded | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1664

Umfang: 4 bl., A-R, Aa-Oo. [503] bls. 8°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631-1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Gísli Þorláksson (1631-1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Nædar og Fridar af Gude lifanda, med H. Anda Vpplysingu, fyrer Jesum Christum.“ 1b-4b bl. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/69f57486-a629-409f-bef5-ad0006861a76>

46 Selnecker, Nikolaus (1530-1592)

Fimmtugasti og þriðji kapituli spámansins Esaja

Fimtugaste og | Þridie Capitule Spa- | mansins Esaie. | Vm Daudan og Piinuna Her | rans Jesu Christi vors | Lausnara. | Vtlagdur j Þysku Male, af Doc- | tor Nicolao Selneccero. | O | Prentadur a Holum | Anno. 1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 94-95. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 5.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/08bbde1f-d9c6-41c8-a827-56c621cf1acc>

47 [Moller, Martin (1547-1606)]

Paradísarlykill

Forfeðrabænaþóki

Paradisar | LIKELL. | Edur | Godar Bæner | Gudrækelegar Huxaner, Hi- | artnæmar Ydranar
Vppvakningar, þjadar | Þackargjörder og allra handa Truar Ydka- | ner, med huoriü ein riett-Truud Man |
neskia fær upploked Guds Paradis | og Nædar Fiesiood. | Vr Bookum þeirra Heilögu | Lærefedra
Augustini, Anselmi, Bern | hardi, Tauleri og fleire añ ara, med | Nockrum Agiætum Psalmum | og
Lofsangum. | – | Goodum og Gudhræddum Hiörtum til | Gagns og goodra Nota. | Prentad i Skalhollte, |
af Hendrick Kruse, Aarum epter | Guds Burd 1686.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1686

Prentari: Kruse, Henrik (-1699)

Umfang: [16], 448, [16] bls. 8°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Gude Fødur vorum SKAPARA ...“ [4.-11.] bls. Tileinkun dagsett 27. apríl 1686.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Lectori Salutem.“ [12.-14.] bls. Formáli dagsettur 27. apríl 1686.

Viðprent: Ólafur Jónsson (1637-1688): „In officinam Typographicam Industriã clarissimi & excellentissimi viri M. THEODORI THORLACII Episcopi Schalholtini vigilantissimi Schalholti feliciter surgentem.“ [15.-16.] bls. Latínukvæði.

Viðprent: Kingo, Thomas (1634-1703); *Þýðandi*: Stefán Ólafsson (1619-1688): „APPENDIX Morgun Psalmar og Kuølld Psalmar, til sierhuors Dags i Vikuñ e, med siø Ydranar Psalmü Kongs Davids. Samansetter a Dansk Twngumal af þeim Edla og Vel Eruverduga Herra THOMAS KINGO Biskupe Fions Stigtis i Danmørk. Eñ a vort Islendskt Moodurmal miuklega wtsetter af þeim Gudhrædda og ga fum gjædda Kennemanne: S. Stephan Olafssine ad Vallanese, Profaste i Mwla Þijngæ.“ 385.-444. bls.

Viðprent: Prudentius, Aurelius Clemens (0348); *Þýðandi*: Stefán Ólafsson (1619-1688): „Kuølld saungur Prudentij Ades Pater supreme, Vr latinu a Islendsku vtsettur af S. Stephan Olafs Syne.“ 444.-445. bls.

Viðprent: Hallgrímur Pétursson (1614-1674): „Eirn agiætur Psalmur, Ordrtur af Sal. S. Hallgrijme Peturssyne, um Gudrækelega Ihugan Daudans,“ 446.-448. bls.

Viðprent: Árni Þorvarðsson (1650-1702): „Ad virum admodum reverendum, M. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtinum vigilantissimum, Officinam Typographicam Schalholtum transferentem, ibidēmque libros sacros publico Ecclesie bono excudi curantem ode.“ [462.-464.] bls. Latínukvæði.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 2., 11. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit. Framan við aðaltitilblað er myndskreytt aukatitilblað skorið í eitt mót. Á því er orðið Jahve á hebresku og neðst á síðu: „PARADISAR LIKELL“.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73-74. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 18.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/760dd7b0-9aef-4a13-8973-aa3376477a80>

48 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Søn , Einföld | og lios Vtskyring Christeleg- | ra Fræda, sem er Grundvøllur Tru | ar
vorrar og Saluhialpar Lærdoms, | Af þeim hellstu Greinum Heilagrar | Bibliu, hennar Historium og
Bevijsin | gum samanteken, Gude Almattugū | til Lofs og Dyrdar, eñ Almwg | anum til Gagns og goda. |
O | Vr Dønsku vtløgd, og | Prentud a Holum. | ANNO | – | M DC X.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1610

Umfang: A-P, Aa-Qq. [639] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Formale.“ A1b-5b.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): [„Kvæði“] A6a-b.

Athugasemd: Guðbrandur biskup Þorláksson er talinn þýðandi á titilsíðu 3. útgáfu 1691.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 98-99. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 2. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 7. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalir 1921, 560.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6eaa286d-2506-4ca4-bbde-b54dd3ffa615>

49 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Það er. | Einföld, Skiir | og stutt vtlegging yfer þaug | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrü | Løghelgü aрид j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Vir duglega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar.) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie hu | ad (Guds) Ande seiger Søfnudenum. | Prentud ad nyu a Hoolum | Anno 1649.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad hallda Evangelia, fra | Trinitatis, jnn til Ad | uentu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmæed ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhallded | þui huad Gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1649

Umfang: ɔ.c4, A-R, Aa-Oo. [503] bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597-1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597-1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jdka vilia, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis heilags Anda, fyrer Jesum Christum.“ ɔ.c1b-4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b228b4-fa6a-41d1-bba2-7c470c8c579a>

50 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Það er. | Einföld Skijr | og stutt Vtlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrü | Løghelgü Ared vm kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Vir duglega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar.) | Apoc. 2. Cap. Sa Eyru hefur, skyлие huad | (Guds([!]) Ande seiger Søfnudenum. | Prentud eñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1676.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad hallda Evangelia, fra | Trinitatis, allt jn til Ad | ventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmæed ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhallded | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1676

Umfang: A-R, Aa-Oo. [503] bls. 8° ½ örk ómerkt.

Útgáfa: 4

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631-1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Gísli Þorláksson (1631-1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Nadar og Fridar af Gude lifanda, med H. Anda Vpplysingu Fyrer Jesum Christum.“ 1b-4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85-86.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/a0a4a87b-7d96-461f-bffc-204b92c5064f>

51 Dietrich, Veit (1506-1549)

Súmmaría yfir það nýja testamentið

Summaria | Yfer Það Nýja Tes- | tamentid. | Það er. | Innehalld, Meining og Vnderstada Malsins, Og | Þær sierlegustu Lærdoms greiner, sem eru, j Sierhuerium Capitula, | Skrifadar j Þysku Male af Vel lærdum Manne Vito | Theodoro, Sem Var Predikare Guðligs Ordz | j þeim Stad Norenberg j | Þyska Lande. | A Islensku Vtlagdar af Gudbrande | Thorlaks Syne. | O | Coloss. III. | Latid Christi Ord Rijkugliga byggia a medal ydar | med allre Visku. | 1589.

Að bókarlokum: „Þryckt a Nupufelle j Eyiafirde | af Jone Jons syne, Aar epter Gudz burd. | M. D. LXXXIX.“ Aaa3b.

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1589

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: A2, B-Þ, Aa-Þþ, Aaa3. [386] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „„Þeim Froma Lesara oskar eg Gudbrandur Thorlaks Son Na dar og Fridar af Gude Fødur fyrer Jesum Christum.“ A1b-2b. Formáli.

Prentaþrigði: Leiðréttingar á Aaa3b eru ekki í öllum eintökum.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 39-40. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenzkar, *Árbók*

Landsbókasafns 9 (1952), 81.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/08fe0430-3707-4690-a8a2-93d7ce2e885b>

52 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

Manuale. | Það er. | Handbogar | korn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku Male | AF. | D. Martino Mollero. | Med hñ s eigen Formala. | En nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem slijku vil | ia giegna. | Þryckt eñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1661.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1661

Umfang: A-S4. [279] bls. 8°

Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Eirn godur Bænar Psalmur vm Sæluga burtför.“ S3b-4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 11.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2040a9f0-9dc8-4305-b97e-fe91a2cd85e7>

53 Hemmingsen, Niels (1513-1600)

Lífs vegur

Lijfs Wegur. | Það er. | Ein Christeleg | og sөн Vnderuijsan, Huad sa | Madur skule vita, trua, og giø- | ra sem ódlast vill eilijfa | Sæluhialp: | Skrifad af Doct. Niels | Hemings syne Añ o 1570. | Enn a Islensku vtløgd af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Og nu ad nyiu prentud a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. IX. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: A-V7. [318] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale. Til Lesarans“ A1b-8b.

Prentaþrigði: V8 er autt blað; í öðru eintaki af tveimur í Landsbókasafni er aukið hálfri örk við bókina: „Lijted Registor yfer þennan Bækling ...“ a-a3; a4 er nú numið burt, en hefur að líkindum verið autt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3., 4., 8., 9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 62. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, *Kaupmannahöfn* 1931-1933, 926. •

Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 559.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2135b643-786a-4254-97ef-1dee3f7d69c7>

54 Spangenberg, Johann (1484-1550)

Fimmtán líkpredikanir

Fimtan | Líkpredikaner, Ad hafa yfer | Þeim Framlidnu j christe- | legre Samkundu. Þar | med meir en | LX. Themata, edur Greiner | wr þui gamla Testamentenu, sem | ad hlyda vppa sama Efne. | M. Johań . Spangenberg. | ANNO. M. D. XL. VIII. | Þu lætur Meñ ena deyia, og seiger, | Komed aptur Mañ añ a syner Psa. xc. | Dyrnrætur er fyrer Drottne Daude | hans Heilagra Psalm. cxvj. | Anno. M. D. XC. viij. Ad bókarlokum: „Prentad a Holum. | ANNO. | - | M. D. XC. viij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-K3. [150] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Lectori Salutem.“ A2a.

Viðprent: „Themata Edur Mals greiner og Sententiur, sem saman eru teknar vr Bokum hins gamla Testamentis, med huðrium ad Meñ meiga auka þessar Líkpredikaner.“ H7a-I4b.

Viðprent: „En eg hef hier vid auked, nöckrum Greinum þeim sierligustu wr þui nyia Testamentenu vnder sömu Meiningu, Ad þeir Prestar og Predikarar, sem so eru mentader, meige taka godar Greiner, til ad styrkia þar med þeirra Predikaner og Aminningar. Bid þu Gud, þu godur christeñ Lesare, ad hañ oss öllum fyrer sinn Son Jesū Christum giefte Saluga stund, og epter þetta auma vesla lijf eitt eilijft Lijf j Himerijke, Am. G. Th. S. Mals greiner wr nyia Testamentinu.“ I5a-K2a.

Prentafríðgi: Í Landsbókasafni eru tvö eintök, í öðru er 2.-3., 6., 9.-10. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit og 6. lína svo: „LX. Themata edur Greiner“.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 55-56.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/554ba30d-5298-4555-a3bd-7c3b1cfa8424>

55 Selnecker, Nikolaus (1530-1592)

Jónas spámaður

Jonas | Spamadur | Ein aluarleg Idranar Predik | un, og Epterdæme sannrar Id- | ranar og Yferbootar | Skrifad i þysku mæle af Doct | Nicolao Selneccero. | Matth. xij. | Menn Ninive Borgar munu a efs- | ta Dome vpprijsa med Kynslod þessare | og fordæma hana, Þuiad þeir giordu | Idran fyrer Predikan Jonas. | Þrykt a Holum, | ANNO. | 1614.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1614

Umfang: A-O. [223] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Nockrar Greiner vr Bokum Spamannanna“ K3b-O8a.

Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 95.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cf19fdb0-95a4-4ae9-b9f9-a73e0914e497>

56 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbók

MANUALE | Þad er | Handbook | Hliodande uñ þad | Hvørneñ Madur kuñ e | Ad | Lifa Christelega | Og | Deya Gudlega. | Skrifud i Þijsku Mæle | Af | D. MARTINO MOLLERO. | Med hañ s eigen Formala. | - | Þrickt en ad Niju | Ad Hoolum i Hialltadal, | Af | Marteine Arnoddssyne, | ANNO M DCC XI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)

Umfang: A-S. [288] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b48268-cb17-4083-bf59-24404bed4749>

Huggunarbæklingur

Huggunar | Bæklingur | Þar jnne margar agiætar | Malsgreiner Heilagrar Ritningar | Saman teknar eru j eitt, med | stuttre huggunarsamlegre | Vtleggingu. | A Islensku snuen af mier | Gudbrande Thorlaks Syne. | Himeñ og Jørd skulu forgan | ga, enn mijn Ord forganga ecke, | Luc. xxj. Cap. | ANNO. M. DC.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum j Hialltadal | þañ 9. Dag Aprilis | ANNO. M. DC.“ 244a bl.

Auka titilsíða: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „ANTIDOTVM. | Þad er ad | skilia | Heilsulif og | Lækning, vid þeirre hrædelig | re og skadsamligre Salarennar | Astrijdu sem kallast | Øruilnan, edur | Auruænting. | Samsett j Latinu af Doct. | Niels Hemings Syne, Eñ a | Islensku vtlagt | af | Gudmunde Einars | Syne. | Nu ad nyiu prentud. | Anno. 1600.“ 205a bl.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600

Umfang: 244 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568–1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Fromum og Gudhræddum Lesara.“ 2a–3b bl. Formáli.

Viðprent: Steiber, Thomas: „Agiætre Heygboreñ e Frw och fyrstjñ u, Elisabet j margreifñ u til Brandenburg, til Steitin, Pomern, Cassuben og Venden et ct. Burggreifñ u til Nurmberg, og Fyrstjñ u til Rugen, miñ e nadugre Frw och Førstjñ u.“ 4a–8b bl. Tileinkun árssett 1566.

Viðprent: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „Til Lesarans.“ 205b–206b bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. 3., 4., 8., 9. og 13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 64–66.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6d24eec1-0aca-4c48-a75a-822f8ad9d8fd>